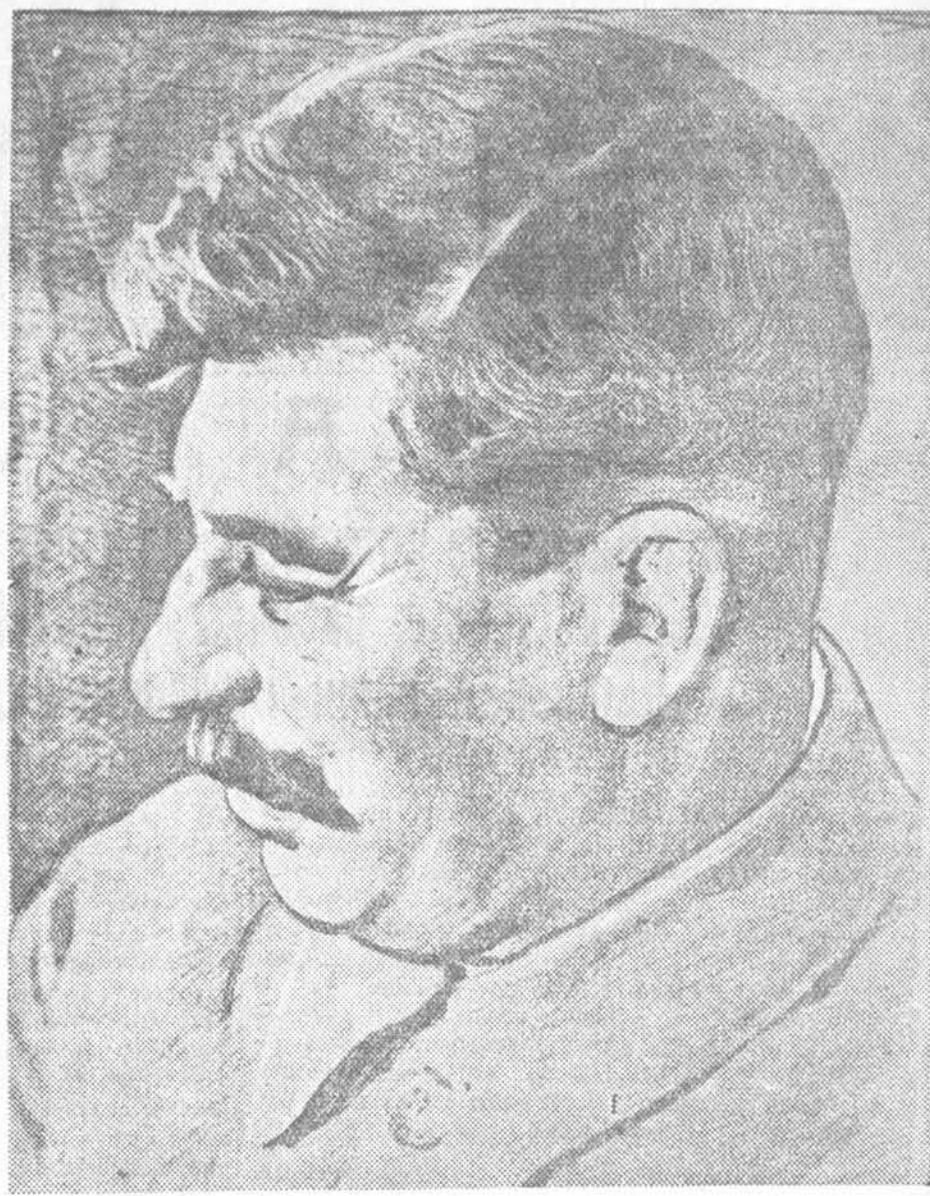
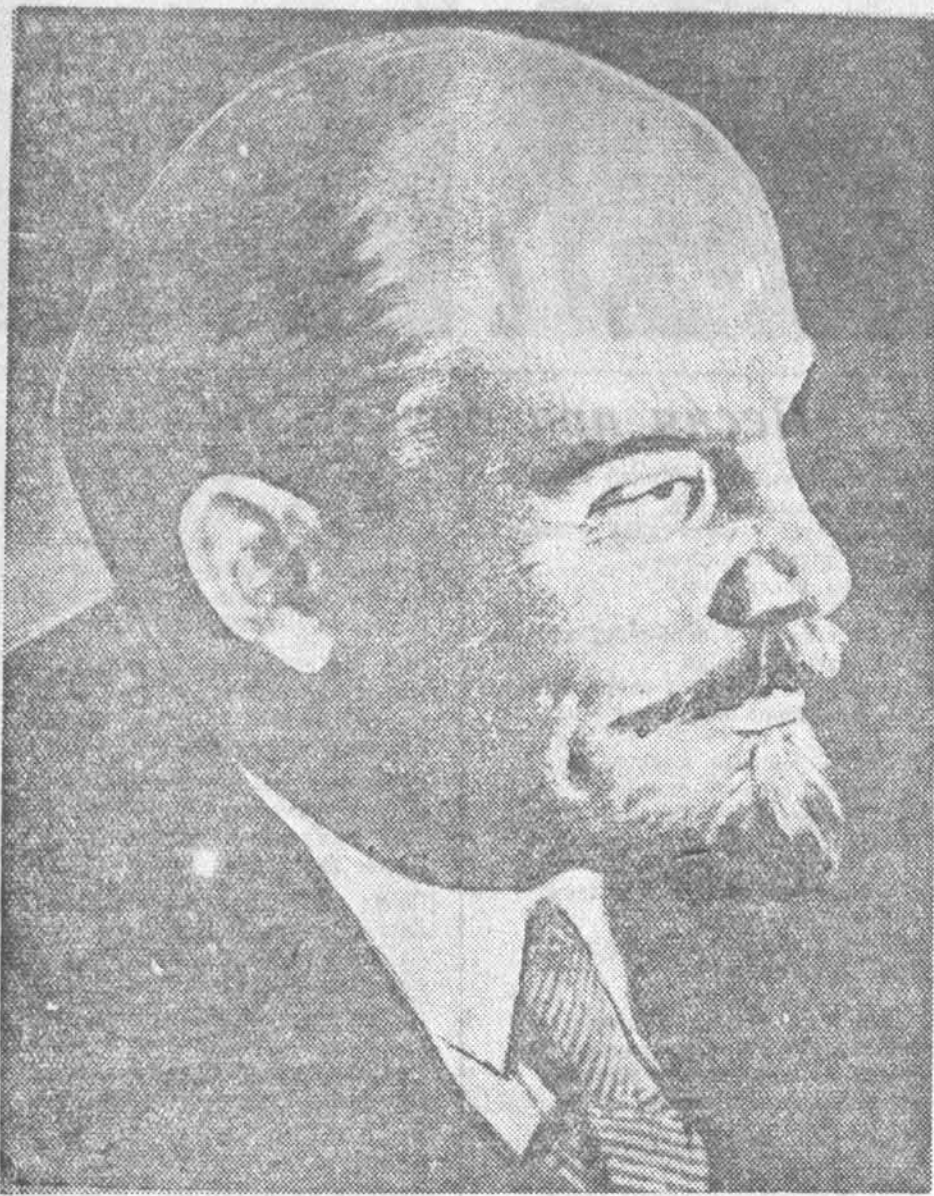

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

Орган праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР і Упраўлення па справах мастацтваў пры СНК БССР

ГАЛАСУЙЦЕ ЗА ЛЕПШЫХ ЛЮДЗЕЙ КРАІНЫ, ЗА ВЯЛІКАГА СТАЛІНА!

ЗВАРОТ

ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКОЎ) БЕЛАРУСІ ДА УСІХ ВЫБАРШЧЫКАЎ, РАБОЧЫХ, РАБОТНІЦ, СЯЛЯН І СЯЛЯНАК, ДА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ І СОВЕЦКАЙ ІНТЭЛІГЕНЦЫІ

ТАВАРЫШЫ!

26 чэрвеня 1938 г. працоўныя Савецкай Беларусі будуць выбіраць дэпутатаў у Вярхоўны Совет Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі на аснове вялікай Сталінскай Канстытуцыі.

Таксама-ж, як і пры выбарах у Вярхоўны Совет Саюза ССР, камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі выступіла на выбарах у Вярхоўны Совет БССР у блоку, у саюзе з беспартыйнымі рабочымі, сялянамі, служачымі і інтэлігенцыяй.

Гэты блок атрымаў бліскучую перамогу на выбарах у Вярхоўны Совет Саюза ССР. Перамога сталінскага блока камуністаў і беспартыйных у гістарычны дзень 12 снежня 1937 года з'явілася магутнай дэманстрацыяй вялікага ідэйна-палітычнага і маральнага адзінства савецкага народа, дэманстрацыяй найвялікшага даверу да партыі, да яе левінска-сталінскага Цэнтральнага Камітэта, дэманстрацыяй любові і бязмежнай аданасці да таварыша Сталіна. Гэта адзінства, сіла гэтага блока і яго арганізаванасць мы абавязаны яшчэ больш умяшчаць на падыходзячых выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Выбары вярхоўнага органа ўлады БССР мы абавязаны правесці яшчэ больш арганізавана, яшчэ больш згуртавана.

Агульнымі сходамі рабочых і служачых на заводах, сходамі чырвонаармейцаў на вайсковых часцях, сходамі калгаснікаў і аднаасобнікаў па сёлах ужо вылучаны кандыдаты ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР як камуністы, так і беспартыйныя. Гэтыя кандыдаты зарэгістраваны ў выбарчых акругах і адпаведна падтрыманы шматлікімі мітынгамі працоўных на сваіх выбарчых акругах і ўчастках.

Першымі кандыдатамі адпаведна вылучаны ўсім беларускім народам: вялікі гений рэвалюцыі, левы друг беларускага народа Іосіф Вісарыянавіч СТАЛІН і яго слаўныя саратнікі—таварышы МОЛАТАУ, КАЛІНІН, ВАРШЫЛАУ, ЕЖОВ, КАГАНОВІЧ, АНДРЭЕВ, МІКАЯН, ЖДАНАУ.

Згода таварыша Сталіна і кіраўнікоў партыі і ўрада балатыравацца ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР, аказаны нам вялікае давер і чэсць накладваюць на выбаршчыкаў Савецкай Соцыялістычнай Беларусі найвялікшую адказнасць і абавязваюць нашу рэспубліку даказаць канкрэтнымі большэвіцкімі справамі, што яна годна свая першых кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР.

Побач з імем правадыра і настаўніка, разам з імёнамі кіраўнікоў партыі і ўрада выбаршчыкі БССР вылучылі на сваіх сходах лепшых сыноў і дачок нашага народа, партыйных і непартыйных большэвікоў, людзей, беззаветна адданых справе сацыялізму, справе партыі Леніна—Сталіна.

Цэнтральны Камітэт камуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі заклікае ўсіх камуністаў і спадарожных ім людзей, як асабіста, галасаваць за партыйных, так і за беспартыйных кандыдатаў.

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі разлічвае, што беспартыйныя выбаршчыкі будуць таксама кружыцца галасаваць за камуністаў-кандыдатаў, як за кандыдатаў-беспартыйных.

Ці можа камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі разлічваць на давер беларускага народа, на яго падтрымку ў налічваючых выбарах?

Чым была Беларусь пры панаванні рускіх і беларускіх памешчыкаў, польскіх панцоў і капіталістаў, і чаго яна дасягнула за годы савецкай улады пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі?

У выніку перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, упершыню ў сваёй гісторыі, беларускі народ здабыў дзяржаўнасць. Тварцом дзяржаўнасці беларускага народа з'яўляецца гений правяды працоўных і прыгнечаных усяго свету Іосіф Вісарыянавіч Сталін. Вялікая партыя Леніна—Сталіна, вялікі брацкі рускі народ дапамагалі беларускаму народу адстаяць сваю незалежнасць у барацьбе з германскімі і беланімецкімі інтэрвентамі. За годы савецкай улады, дзякуючы правядзенню левінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, Савецкая Беларусь з дапамогай брацкіх народаў СССР, і, у першую чаргу, з дапамогай вялікага рускага народа з забітай, адсталай, некультурнай, непісьменнай калоніі царскай Расіі, з краіны нішчаты, беспраўя і падвойнага гнёту працоўных ператварылася ў роўную сярод роўных, квітнечуючую індустрыяльна-калгасную ордэнавую Савецкую Соцыялістычную Рэспубліку — неадрыўную частку вялікага СССР, ператварылася ў несапраходны фарпост сацыялізму на заходніх граніцах нашай радзімы.

Гэтых перамог беларускі народ дабіўся пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі.

Каму дарага заваявана ў баях свабода беларускага народа, хто імкнецца да таго, каб Савецкая Беларусь і надалей была квітнечай, культурнай, свабоднай сацыялістычнай рэспублікай, хто імкнецца да таго, каб яна расла і развівалася, хто імкнецца да таго, каб яна і надалей з'яўлялася гразным і непрыступным для германа-польскіх фашысцкіх падчынкаў фарпостам сацыялізму, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

За нашымі пагранічнымі славяні прадаўжае пасярпна пакідаць пад гнётам польскага фашызму тая частка беларускага працоўнага народа, якая астатлася на тэрыторыі, акупіраванай фашысцкай беланімецкай Польшчай. Каты і злейшыя ворагі беларускага працоўнага народа, верныя слугі германскага фашызму, польскія паны і капіталісты лавялі працоўных Заходняй Беларусі, як і ўсёй Польшчы, да крайняга абнішчання і вымірання. А ў БССР, як і ва ўсім Савецкім Саюзе, пазавуцелі ліквідацыя капіталістычнай сістэмы гаспадаркі і эксплуатацыйнага класа. У БССР, як і ва ўсім Савецкім Саюзе, пазавуцелі ліквідацыя прыватнай ўласнасці на прылады і сродкі вытворчасці і навікі знішчана эксплуатацыя чалавека чалавекам. У БССР, як і ва ўсім Савецкім Саюзе, пабудаван сацыялізм.

Гэтай сусветна-гістарычнай перамогі беларускі народ сумесна з народамі ўсяго Савецкага Саюза дабіўся пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў.

Каму непаважна злейшыя ворагі і каты беларускага народа—польска-германскія фашысты, каму непаважна палска-памешчыцкае ярмо, жандармская нагайка і капіталістычная эксплуатацыя, хто імкнецца да таго, каб працоўныя БССР пазавуцелі былі свабодны ад падвойнага гнёту каланіяльнага прыгнечання, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Перамога сацыялізму ў СССР і правядзенне левінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі забяспечылі ператварэнне БССР з каланіяльнай краіны, амаль пазавуцелай прамысловасці і з калгасна разбуранай вайной адсталай сельскай гаспадаркай, у перадавую індустрыяльна-калгасную сацыялістычную рэспубліку з пераможнай прамысловасцю і магутнай калектывізаванай сацыялістычнай сельскай гаспадаркай, асаблівую перадавую тэхніку.

За годы савецкай улады ў БССР створана магутная

энергетычная база: толькі адна Асінаўская электрастанцыя ў 1937 годзе вырабляла электраэнергію ў 33 разы больш, чым усе электрастанцыі дзяржаўнай Беларусі. У БССР створана магутная тарфяная, хімічная і дрэвапрацоўчая прамысловасць, занова створаны заводы машына-станкабудавання, створана буйная швейная, скурная, трыкатанная і харчовая прамысловасць, пабудавана велізарная, на палях БССР працуюць каля дзесяты тысяч трактараў, больш тысяч камбайнаў, тысячы маладары, ільняперабілак, ільняпрацоўчых машын, грузавікоў, бульбакаламак і сажалак. Гэта магутная тэхніка аблягае працу, нябачана падмае яе прадукцыйнасць і з'яўляецца магутным сродкам павышэння матэрыяльна-бываго і культурнага ўзроўню працоўных.

Гэтыя перамогі беларускі народ заваяваў пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў.

Хто імкнецца да таго, каб наша сацыялістычная індустрыя правіталі і надалей, хто імкнецца да таго, каб нашы калгасы і саўгасы і ў далейшым правіталі, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

У вялікай Сталінскай Канстытуцыі і ў створанай на яе аснове — Канстытуцыі Беларускай ССР, як непахісны закон сацыялізму запісана права ўсіх грамадзян на працу на адпачынак, на забеспячэнне ў старасці. Безваротна адшлі ў мінулае немінуны спадарожнікі капіталізму—беспрацоўе, нішчата, няпэўненасць у заўтрашнім дні шырокіх мас працоўных. Няўхільна і штодзённа палімаецца ў нашай сацыялістычнай краіне матэрыяльны дабрабыт працоўных. Беспрацоўе, нішчата і нястачы наш народ знішчыў пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў.

Хто імкнецца да таго, каб нішчата і беспрацоўе і надалей не было месца на нашай зямлі, хто імкнецца да таго, каб і далей няўхільна ўзрастаў матэрыяльна-бывае ўзровень працоўных, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Беларускі сялянін да перамогі савецкага ладу—бяднейшы з бедных, абяздолены з абяздоленых, беспраўны з беспраўных. Нішчата, сусветная непісьменнасць, голад, хваробы панавалі ў беларускай вёсцы. Царскі чыноўнік-жандарм, польскі пан, рускі і беларускі памешчык і кулак-кравосос выціскалі з працаўнікоў-сялян апошнія сокі, асуджаючы да вымірання беларускую вёску. Савецкая ўлада ліквідавала памешчыкаў і кулакоў і навікі выгнала з беларускай зямлі злейшых ворагаў беларускага народа—польскіх панцоў. Савецкая ўлада перадала сялянам Беларусі 8 мільянаў гектараў памешчыцкіх, царкоўных і казённых зямель у вечнае і бясплатнае карыстанне. Перамога калгаснага ладу ў беларускай вёсцы пазавуцелі вызваленне сялянства БССР ад нішчаты і забяспечыла яму культурнае і мажорнае жыццё, узровень якога няўхільна павышаецца.

У БССР ужо аб'яднана ў калгасы 88 проц усяй сялянскай гаспадарак. Гістарычныя рашэнні СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб забароне выключэння з калгасаў», «Аб павышэнні ўзросту даходаў у калгасах», «Аб палатках і іншых абавязаваных у адносінах аднаасобных гаспадарак», меры, якія прымаюцца нашым урадам па спынянню хутароў,—усё гэта мерапрыемствы, накіраваныя на далейшы ўзровень дабрабыту беларускай калгаснай вёскі. Упэўнена і спакойна глядзіць беларускі сялянін-працаўнік у свой заўтрашні дзень. Упэўнена і спакойна рыхтуецца ён у гэты гістарычны перадыбарчы дні да сустрэчы багатага калгаснага ўраджаю. Чэсная праца калгасе —

галоўны залог шчаслівага, радаснага і мажорнага жыцця калгасніка, галоўны залог шчаслівага будучага яго дзяцей.

Шчаслівае, радаснае, мажорнае жыццё беларускі сялянін-працаўнік заваяваў у саюзе з рабочым класам, пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў.

Хто хоча далейшага росту мажорнасці і дабрабыту працоўных, хто хоча, каб няўхільна ўзрастаў конт калгаснага працягу, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Да перамогі савецкага ладу беларускі народ быў амаль цалкам непісьменным. У Савецкай Беларусі непісьменнасць у асноўным ліквідавана. Права на асвету запісана ў вялікай Сталінскай Канстытуцыі і ў створанай на яе аснове Канстытуцыі Беларускай ССР. 3 года ў год расце сетка школ па рэспубліцы. У БССР зараз працуе 6 993 школ, дзе дзеці працоўных навучаюцца на роднай мове, аб чым да перамогі пролетарскай рэвалюцыі беларускі народ і марыць не мог. Савецкая Беларусь мае сваю Акадэмію навук, дзесяткі вышэйшых навучальных устаноў, свае выдавецтвы, тэатры, клубы, бібліятэкі. Пышным цветам раскрываюцца мастацтва і культура беларускага народа — нацыянальна на форме, сацыялістычна на змесце. З невычарпальнай крыніцы, з самай густой народнай масе наша навука, літаратура, мастацтва чэрпаюць усё новае і новыя таленты. Савецкая ўлада стварыла працоўным усе ўмовы для развіцця іх дараванняў, для ўдасканалення іх талентаў.

Гэта ўсё здабыта беларускім народам пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў.

Хто імкнецца да далейшага росквіту культуры і асветы, навуцы і мастацтва вызваленага беларускага народа, хто імкнецца да далейшага росту і вышэйшай талентаў і дараванняў, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Ворагі народа — трафіска-бухарынскія і буржуазна-нацыяналістычныя агенты фашызму, верныя псы германа-польскага, латынскага і японскага фашызму—прабавалі адабраць у беларускага народа яго заваяванні, прабавалі атаргнуць БССР ад брацкіх рэспублік Савецкага Саюза, прабавалі вірнуць беларускі народ у стан каланіяльнага рабства, нішчаты, голаду, цемры і вымірання. Для гэтага яны падрывалі магутнасць нашай прамысловасці і сельскай гаспадаркі, яны арганізавалі і рыхтавалі дыверсіі на нашых заводах і фабрыках, на нашых чыгунках і ў сельскай гаспадарцы. Яны заражалі нашых азяцей, яны пусквалі пал акое нашы паязды і вайсковыя эшалоны, яны атручалі нашу жыццё і палілі нашу сацыялістычную маюнасць, яны скажалі савецкія законы, яны шкодзілі ўсёму і ўсялякімі сродкамі.

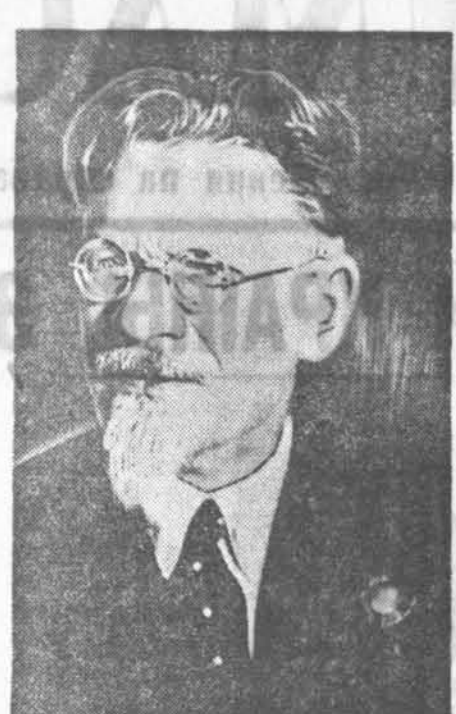
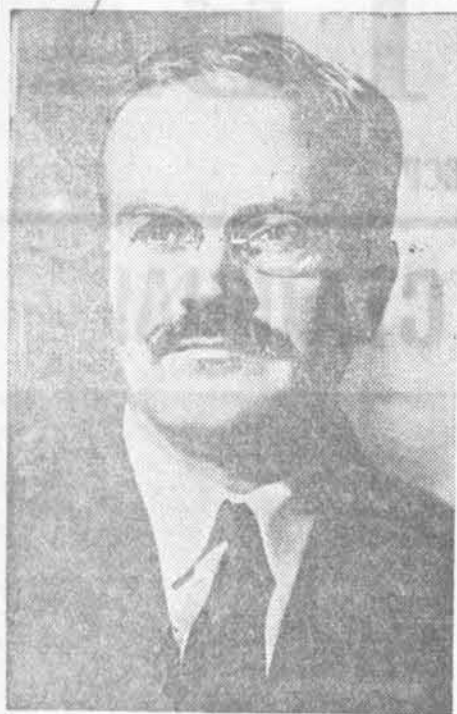
На асабістай ініцыятыве вялікага Сталіна наша слаўная савецкая разведка, кіруючы верным сынам нашай партыі Нікалаем Іванавічам Ежовым, пры поўным і беззаветным падтрыманні ўсяго савецкага народа, разграміла, прадаўжае грамадзі і разгроміць да канца змяніныя гнёзды ворагаў. Нікая маскіроўка, нікая дуршніцтва не выратуюць ворагаў савецкага народа ад караючай рукі органаў дыктатуры рабочага класа. Рэвалюцыйная класавая пільнасць усяго савецкага народа забяспечыць нашай слаўнай разведцы магчымасць выкрыць і знішчыць кожнага, хто пасмее падняць подлую лапу на вялікіх ааааванні савецкага народа.

Спецыяльным рашэннем СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 года нашай рэспубліцы аказана калгасна-

(Працяг на 2-й стар.)

Няхай жыве вялікая большэвіцкая партыя ЛЕНІНА-СТАЛІНА!

З В А Р О Т

Цэнтральнага Камітэта камуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі да ўсіх выбаршчыкаў, рабочых, работніц, сялян і сялянцаў, да Чырвонай арміі і савецкай інтэлігенцыі

(Працяг. Пачатак на 1 стар.)

Пая дамога ў справе ліквідацыі вынікаў шкодлівага калгаснага перадава 230.000 гектараў зямлі за кошт 138, на-шкодлівага арганізаваных нацыянал-фашыстаў саўта-саў, ліквідаваных па рашэнню СНК СССР і ЦК ВКП(б); калгасам перадава ў вечнае карыстанне 480.000 гектараў лесу, на 300.000 гектараў скарачана пасевы на 1938 год, якое ў мінулым было па-шкодлівага завя-на нацыянал-фашыстаў, звянаны нормы мяса і малака-наставак, спісан рад пядомак з калгаснікаў і аднаасоб-нікаў, зацверджаны асобныя ільготы для аднаасобнікаў, якія ўстаўляюць у калгасы, створаны 60 новых МТС для абслугоўвання калгасных палёў.

Разгром фашыска-дыверсійных, трафіска-бухалы-скіх і нацыянал-фашысцкіх банд і дамога ў справе лік-відацыі вынікаў шкодлівага арганізаваных і праведзены партыяй большэвікоў. Але барацьба яшчэ не скончана. Мы ні на мінуў не маем права забываць указаную правяду-нашай партыі таварыша Сталіна аб тым, што «па-куль існуе капіталістычнае акружэнне, будучы існаваць у нас шкоднікі, шпіёны, дыверсанты і забойцы, засыла-мы ў нашы тылы агентамі замежных дзяржаў». Толькі пастаянная рэвалюцыйная класавая пільнасць забяспечы-нам поўную перамогу над ворагамі народа, забяспечы-нам поўнае іх знішчэнне.

Хто імкнецца да хутэйшай ліквідацыі вынікаў шкод-лівага арганізаваных і праведзены партыяй большэвікоў. Але барацьба яшчэ не скончана. Мы ні на мінуў не маем права забываць указаную правяду-нашай партыі таварыша Сталіна аб тым, што «па-куль існуе капіталістычнае акружэнне, будучы існаваць у нас шкоднікі, шпіёны, дыверсанты і забойцы, засыла-мы ў нашы тылы агентамі замежных дзяржаў». Толькі пастаянная рэвалюцыйная класавая пільнасць забяспечы-нам поўную перамогу над ворагамі народа, забяспечы-нам поўнае іх знішчэнне.

Цяжкая і бізраснай была доля беларускіх працоўных пры царызме, але цяжэйшая і бізраснейшая была доля беларускіх жанчын. Непаспешная праца, бясспраўе ды рэлігійны дурман—вось яе ўдзел у мінулым. Толькі ў рэзу-льтат перамогі пролетарскай рэвалюцыі жанчына стала поўнапраўнай грамадзянінай і свабодным членам працоў-най сім'і. Сёння беларуская жанчына нароўні з мужчынам будзе сацыялізм, узаўважыць у кіраванні дзяржавай, прыкладзе свае сілы і здольнасці ва ўсіх галінах чалавечай дзейнасці. Мы маем беларускіх жанчын не толькі на кіруючых пастах рэспубліканскага маштаба, але і ў вяр-хоўным органе ўлады Саюза ССР. Толькі ў нашай краіне жанчыны забяспечаны шчаслівае і радаснае маціства, толькі ў нашай краіне мамы маюць і дзіцяці ахоўваю-на савецкімі законам, толькі ў нашай краіне дзеці забя-спечаны і сарготы сталінскімі клопатамі аб іх.

Гэтыя поспехі наш народ заваяваў пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў. Хто імкнецца, каб наша жанчына і ў далейшым была свабоднай і поўнапраўнай ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі і дзяржаўнага кіравання, хто імкнецца, каб нашым дзецям было забяспечана шчаслівае і радаснае будучае, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Беларусь пры царызме была краінай нацыянальнага гніту і розні, была мжой яўрэйскай аседласці, краінай яўрэйскіх паргомаў і каланіяльнага рабства. Толькі пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалю-цыі ўсе нацыянальнасці, якія населяюць Савецкую Бела-рус, атрымалі сапраўдную роўнасць. Толькі ў Савецкім Саюзе канчаткова ліквідавана ўзмагнае пелаве і паміж народамі і па яго месца прышло ўзаемадавер'е, узаема-павага і брацкае супрацоўніцтва. Беларускі народ толькі пасля перамогі пролетарскай рэвалюцыі вышаў са стану каланіяльнага рабства, атрымаўшы сваю дзяржаўнасць, і пры дапамозе ўсіх браціх рэспублік і ў першую чаргу пры дапамозе вялікага рускага народа, адваяваў і зараз умацоўвае сваё шчасце.

Гэтая сусветна-гістарычная перамога атрымана пад кі-раўніцтвам партыі большэвікоў.

Хто не хоча звароту нацыянальнага прыгнечання і ка-ланіяльнага рабства, хто імкнецца да далейшага ўмаца-вання вялікай дружбы народаў Савецкага Саюза, той будзе галасаваць за партыю большэвікоў, той будзе галаса-ваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і бес-партыйных.

Вялікі пераможца, заваяваны нашай радзімай — Саюзам Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Яны напаўняюць сэрцы нашых прыяцеляў за савецкімі граніцамі надзеяй і ўпэўненасцю ў будучым перамогах над капіталам. Любую лямані і шалёную злабу выклікаюць перамогі Краіны сацыялізма ў лагерах нашых ворагаў. СССР зна-ходзіцца ў капіталістычным акружэнні. Урад Саюза ССР, Цэнтральны Камітэт ВКП(б), наш правяды і настаўнік таварыш Сталін прымаюць усе меры па ўмацаванні нашай радзімы, па прыкласненні яе ў поўную баявую гатоў-насць па выпадку ваеннага нападу імперыялістаў, спалу-чаючы гэтую работу з мудрай і мірнай міжнароднай палі-

тыкай. Пад асабістым, непасрэдным і штотдзённым кіраў-ніцтвам таварыша Сталіна наш народ стварыў, выставаў і аснасіў пераможна-тэхнічнай першую ў свеце, сапраўды народную, Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію, на чале якой стаіць верны вучань вялікага Сталіна — першы маршал Савецкага Саюза, наш дэпутат у Вярхоўны Совет СССР ад Менскай выбарчай акругі таварыш Ілімент Ефрэмавіч Варашылаў. Чырвоная Армія ў лю-бую мінуў гатовая абрушыць на ворага ўсю сакрушальную магутнасць свайго ўдару і разграміць ворага на той тэры-торыі, акуль ён рыскае напаць на нашу сацыялістычную бацькаўшчыну. Нашы граніцы днём і ноччу, у маразы і летнюю спякоту ахоўваюць зоркія вартыя — верныя сыны свайго народа — чырвоныя пагранічнікі. Нашы пе-рамогі, магутнасць нашай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і савецкай разведкі і наша мірная палітыка забя-спечваюць мір для народаў Савецкага Саюза. Незалежнасць і мір беларускаму народу могуць быць забяспечаны толькі і адзіна ў саюзе з брацімі савецкімі сацыялістычнымі рэспублікамі, толькі і адзіна ў складзе СССР.

Поспехі ў барацьбе за мір і незалежнасць нашай са-цыялістычнай радзімы заваяваны народам СССР і ў іх лі-ку беларускім народам, пад кіраўніцтвам партыі большэ-вікоў.

Хто не хоча новай імперыялістычнай вайны, хто хоча і далей мірна працаваць па карысці і ўмацаванне нашай радзімы, хто хоча, каб былая магутнасць нашай роднай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і савецкай разведкі ўзрасталі і вадзілі, той будзе галасаваць за партыю боль-шэвікоў, той будзе галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Вось такія заваяванні, такія справы і вынікі барацьбы нашага народа, якім кіруе партыя большэвікоў, у якой слова ніколі не разыходзіцца са справай і абіяцанням якой ніколі не ператвараюцца ў пусты гук.

Вось чаму партыя большэвікоў упэўнена разлічвае на давер'е народа ў надыходзячых выбарах у Вярхоўны Со-вет Беларускай ССР. Вось чаму Цэнтральны Камітэт каму-ністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі мае права спа-дзявацца, што выбаршчыкі будучы аднадушна галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспар-тыйных.

Таварышы выбаршчыкі, будзем дастойны свайго пер-шага кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР — таварыша Сталіна!

ЦК КП(б)Б заклікае ўсіх выбаршчыкаў з'явіцца ўсім, як адзін, 26 чэрвеня 1938 года да выбарчых урнаў для выба-раў дэпутатаў Вярхоўнага Савета БССР.

ЦК КП(б)Б заклікае ўсіх камуністаў і спачувачых галасаваць за беспартыйных кандыдатаў з такой-жа адна-душнасцю, з якой яны абавязаны галасаваць за канды-датаў камуністаў.

ЦК КП(б)Б заклікае ўсіх беспартыйных выбаршчыкаў галасаваць за кандыдатаў камуністаў з такой-жа адна-душнасцю, з якой яны будучы галасаваць за беспартый-ных кандыдатаў.

Не павінна быць, і ЦК КП(б)Б спадзяецца, што не бу-дзе ні аднаго выбаршчыка, які не скарыстае свайго па-чэснага права выбараць дэпутата ў вярхоўны орган свайго арганізацыйнага рэспублікі.

Не павінна быць, і ЦК КП(б)Б спадзяецца, што не бу-дзе ні аднаго актывнага грамадзяніна, які-б не зрабіў усе, што ад яго залежыць, каб саўвешчыць ўдзел у ўсіх, без выключэння, выбаршчыкаў у выбарах Вярхоўнага Со-вета БССР, які-б не зрабіў усе, што ад яго залежыць для забяспечэння паспяховага правядзення выбараў.

Дзень 26 чэрвеня 1938 года павінен стаць днём вя-лікага свята ўсіх працоўных БССР, днём таржаста сацы-ялістычнага дэмакратызма, днём ішча большага агуртава-ня працоўных вакол свайго большэвіцкай партыі, вакол вялікага, нікім непераможнага сігна Маркса—Энгельса—Леніна — Сталіна.

Няхай жыве наша магутная сацыялістычная радзіма—Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік!

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя!

Няхай жыве вялікая дружба народаў і ланіна-сталін-ская нацыянальная палітыка!

Няхай жыве сталінскі блок камуністаў і беспартыйных у надыходзячых выбарах вярхоўнага органа ўлады ў БССР!

Няхай жыве савецкая ўлада!

Няхай жыве ордэнаносная сацыялістычная Беларуская рэспубліка — неаддзельная частка вялікага Савецкага Саюза, грозны фарпост сацыялізма на заходніх граніцах СССР!

Няхай жыве вялікая большэвіцкая партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве першы кандыдат беларускага народа вя-лікі правяды і настаўнік працоўных усяго свету, гені-яльны тварчч чалавечай шчасця, наш бацька і друг—Іосіф Вісарыявіч СТАЛІН!

Цэнтральны Камітэт
Камуністычнай Партыі
(большэвікоў) Беларусі

ЗА СТАЛІНА УСЕ ГАЛАСУЕМ

Іскрацца над намі Крэмлёўскія зоры,
Святлом іх агністым абняты прасторы—
Узгоркі, лясы, і сады, і даліны
Вялікай свабоднай Савецкай краіны.
Здаецца, ярыч яны сёння зазвалі...
Па-чэравенску ясна ўсміхаюцца далі.
Ружовішча равнне. Выходзім мы з хаты,
А кожны ўсхваляван, а кожны ўзятый.
Знішчы наша радасць, як дзень маладая,
Як майскае сонца, высокая шугае.
У гомане званкім і вуліцы і плошчы,
І вецер спяці над дамамі палочка.
Падумаі, як добра такою парой
На выбары кроцьчы ўсёй грамадой,
Хвалічы і дзяўчаты... Сілы дзядулі—
Аб шчасці такім не гадзілі, не чулі.
Ніколі нам лён не забачы такога—
За Сталіна—бацьку свайго дарагога
Насім галасы, як злабытую славу
У бойках суровых за нашу дзяржаву.
Ен—наша жыццё і яму мы адданы,
Ен знішчы навечна няволі кайданы.
У пух і ў прах усе былое развешу,
Зямлю гэта зернем скарэж чыстым
Засею.

...З калгасаў, і фабрык, і школ, і заводаў
Да выбарчых урнаў прыходзяць народы,
І лупць і лупць адусюль бязупынку—
Снае бюлетні апускаюць у скрыні.
Жаланне адно і адзіна мата:
Свой голас з любоўю аддаць за Советы.
Няхай яны зоркай над светам
Красуюць,—
За Сталіна роднага ўсе галасуем!

Б. САСОУСКИ.

ЖДАНАВУ

Стаіць над вольнаю Навой,
Як рэвалюцый салдат,
І зае гордаю красой
Гранітны горад — Ленінград.
У дні, калі народ стаў
Над прахам Кірава-Байца,
Над прышоў ты, клатву даў —
Знішчыць подласць да канца.
Прыме свой большэвіцкі гарт
І розум найвялікшы свой,
Пахляўся моцна — Ленінград
Зрабіў нязрушнай сцяной.
І стаў свабодна прыгужу
Над Балтыкай, як варты,
Глядзіць спакойна на мажу
З каменных берагоў Невы.
У светлы ноч, у лсны дзень
Шуміць, як валаспад, рака
І слава з краю ў край ідзе
Пра Жданова—большэвіка.
У беларускі наш Совет
Таварыш Жданав — кандыдат.
Квітней, расці ў граніт алзет
Магутны, слаўны Ленінград!
Алесь НЕУСКИ.

Песня пра друга Сталіна

Між Ер-Назарам і шумнай Масквой
Грэбні Уральскіх гор.
Стэпы, лугі з ізумруднай травой,
Волга, ззяючая бірузой,
Яшмавы бласк вагёр.

Калі-б сабраць а верблюдаў караван
І на гарбаты спіне
Ехаць у Маскву праз расу і туман,—
Лёс праклінаў-бы мне.

Здохлі-б усе мае верблюдаў,
Дожд-бы размыў сляды,
Я-б пакінуў аул маладым,
Прыехаў у Маскву сівым...

Ды не сядлаў я сабе верблюдаў
І скакуна не сядлаў.
Лягчы журці над каўром палёў
Поезд мане імчаў.

Хвалі беглі ў густой траве
І ў кветках стэпавых прасіяг.
Поезд ад Алма-Аты к Маскве
Павёў машыніст-казах.

Поезд прышоў у час акурат,
Не запазіўся ён.
Твой, Кагановіч, магутны загад,
Слова тваё — закон.

Армію смелых выдзеш за сабой,
Сталінец верны ты.
І семафор запалыў зарой,
Рэйкі ляглі, і над шыбай вадой
Сталёвыя ўсталі масты.

А ў Казахстане, нібы скакунцы,
Гулка, ў мільён капітоў

Турксіб — гарачы конь вараны —
Гудзе ў прасторах палёў.

А ў Казахстане цвіце душа,
Удзячна шпаркай яздзе
Ад светлага, бышам дзень, Балхаша
К чорнай Карагандзе.

Гэта ўсё справы твай галавы,
Праца дасціпных рук,
Смелы і моцны, як моцны лён,
Сталінскі верны друг!

У нетры зямлі я ў Маскве зайшоў,
У мармурнае метро.
Там, як ад казачных ваяроў,
Плыне халадок вятроў.

Поезд падземны ляціць стралом,
Лесвіца рэчкай плыве.
Лямпы ў палацы там пад зямлёй
Гарачы сузор'яў ярыч.

Не, ні ў адным з падлунных краёў
Сэрцы не пелі так!
Прад гэтым палацам—палацы князёў,
Як перад багатым — жабракі!

Ты, Кагановіч, метро ствараў,
Падвігі ты натхняў,
Першым рыдлёўку ты ў рукі ўзяў,
Нетры зямлі ты першым капаў,
Першым сігнал даваў...

Хай сілы ў табе расвітаюць, як май,
Здражым ты будз багат,
Адражым люд на працу натхняй,
На большэвіцкую працу натхняй,
Малодшы Сталіна брат!

ДЖАМБУЛ.
Пераклаў А. У.

ПЕСНЯ ПРА НАШАГА ДЭПУТАТА

Мой таварыш, мой верны таварыш.
Мы стаім на заставе з табой,
Як і я, ты ўсхваляваны марыш
Аб хвіліне аб радаснай той,
Калі ўсе сабярэмся на свята
На участак на выбарчых свой —
Выбраць у Совет дэпутата
Аб'яднаць і дружнай сям'ёй.
Наш слаўны дэпутат
У Вярхоўны Урад —
Легендарны палкаводзец
Варашылаў Клім.
Мы ўсе за яго
За героя за народнага свайго
Галасы, як адзін, аддадзім!
Першы маршал, нарком наш любімы,
Ен намачі не спіць у Крэмлі,
Ен усе аддае для радзімы,
Каб народы спакойна жылі.
І аму мы ўручаем, як брата,
Наша шчасце і нашы правы.
Ганарымся сваім дэпутатам
Гэтым пвёрым, як сам Рукавы.

Кожны выбаршчык рад
Што яго дэпутат —
Легендарны палкаводзец
Варашылаў Клім.
Мы ўсе за яго
За героя за народнага свайго
Галасы, як адзін, аддадзім!
Мы радзіме давалі прысягу
У непалоў і днём і ўначы
З варашылаўскай стойкай адвагай
Непрыступнасцю граніч берачы.
І калі гружаны супастаты
Мірная праца парухаць спакой —
За любым сваім дэпутатам
Настрымана мы рушым у бой.
Толькі дай загад,
Наш таварыш і брат,
Легендарны палкаводзец
Варашылаў Клім, —
І з табой у баю
За радзіму за шчэпціную сваю,
Калі трэба, — жыццё аддадзім.
АНДРЭЙ УШАНОВ.

УРАЧЫСТАСЦЬ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Сёння выключны дзень у гісторыі
беларускага народа. Упершыню за
шматвяковае свабоднае існаванне беларускі
народ будзе выбараць свой сапраўды
народны, сапраўды дэмакратычны са-
цыялістычны парламент.

У 6 гадзін раніцы з песнямі і ар-
кестрамі да выбарчых урнаў пойдзе
юная і магутная чалавечая лавіна. Тут
будзе і стары пролетары, які пра-
шоў праз тры рэвалюцыі, і 90-гадовы
калгаснік, які бачыў панаваанне і па-
дзенне трох цароў, і выдатны акадэ-
мік, і 18-гадовы фізікультурнік.

Усе яны падыйдуць да выбарчых
урнаў і на іх бюлетэнях агністымі лі-
тарамі будзе ззяць роднае, дарагое
народу, дарагое ўсяму прагрэсіўнаму
чалавечтву імя Іосіфа Вісарыявіча
Сталіна. Наш народ у сваім сэрцы
яшчэ і яшчэ раз горача падзякуе вя-
лікаму правяду за давер'е і павагу
да беларускага народа, за клопаты аб
яго дабрабыце, за вялікі гонар, які
аказаў правяды, згадзіўшыся балат-
равацца ў Вярхоўны Совет Беларускай
рэспублікі.

Галасуючы за вялікага і мудрага
Сталіна, народ будзе галасаваць так-
сама за яго верных паплечнікаў і та-
варышоў:

за Вячаслава Міхайлавіча Молатава
— главу ўрада самай магутнай краіны
ў свеце;

за Лазара Майсеевіча Кагановіча —
сталінскае наркома цяжкай прамысло-
насці і наркома транспарту, чалавека,
які агуртоўваў большэвікоў Палесся на
штурм самадзяржаў, на штурм часо-
ва ўрада ў 1917 годзе;

за Клімента Ефрэмавіча Варашылава
— жыццё якога нагадвае песню. Вер-
ны паплечнік Сталіна, палкаводзец са-
цыялістычнай арміі, — яго героічныя
падвигі бязмерна блізка беларускіму
народу. Гэта ён гваз польскую шлях-
ту з беларускай зямлі, гэта ён быў і

заўсёды застаецца вярнейшым другам
нашага народа;
за Міхаіла Іванавіча Калініна, —
старэйшага большэвіка з гвардыі
Леніна — Сталіна, усеагульнага ста-
расту СССР;

за Андрэя Андрэевіча Андрэева;
за Анастаса Іванавіча Мікаяна;
за Андрэя Александравіча Жданова;
за бастэрнага маршала савецкай
разведкі Нікалая Іванавіча Ежова.
З вялікім энтузіязмам народ будзе
галасаваць за кандыдатаў блока
камуністаў і беспартыйных, за лепшых
сыноў і дочак радзімы, за выдатных
стаханавцаў, за мужных трактары-
стаў, за гераічных пагранічнікаў і бай-
цоў Чырвонай Арміі, за акадэмікаў,
пэсьменнікаў, кампазітараў.

Стары рабочы-стаханавец, які бачыў
многае за свай жыццё, возьме бюле-
тэнь з прозвішчам правядыра і ў ня-
многія хвіліны, калі ён урачыста пня-
се свой бюлетэнь да выбарчай урны,
перад ім устане яго жыццё, жыццё яго
краіны, жыццё беларускага народа.

Ен ўспомніць праклятае мінулае:
свіст біззюну на цэле рабочых і сялян,
галодных і гоных дзяцей, жабрачых
край, у якім была забаронена родная
мова і культура. Ен ўспомніць бары-
кады 1905 года, нацыянальна-вызва-
леную барацьбу народа, пераможную
рэвалюцыю Кастрычніка 1917 года пад
кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна.

Ен ўспомніць адзкі нямецкі і бела-
польскі акупантаў.

Перад яго вачыма ўстане сонечнае
сучаснае Савецкай Беларусі. Магут-
ныя фабрыкі і заводы, шумлівыя жыты
на палях, юная прыгажосць нашай
малёўкі, шчаслівы смех дзяцвяры —
сэрца яго заб'ецца вялікай любоўю да
бацькі і настаўніка беларускага на-
рода, да вялікага Сталіна. Гэта пад
яго кіраўніцтвам, пры братняй дапа-
мозе вялікага рускага народа край
наш стаў квітнечным. Гэта яго мудрая
Канстытуцыя запісала права працоў-

нага чалавека на ўладанне ўсімі ба-
гаццямі радзімы.

Гэта ён, вялікі Сталін, ператварыў
Савецкую Беларусь у непрыступную
красавіц абароны, праз граніцы якой
не прапавуе ні адзін фашысцкі гад.
Гэта пад яго, вялікага Сталіна, кіраў-
ніцтвам слаўныя наркамунтдэлаўцы
на чале з Н. І. Ежовым выкрылі і вы-
крывалі, знішчылі, знішчаюць і бу-
дучы знішчаць змяіныя гніды трап-
кіска-бухарынскіх і нацыянал-фашыс-
цкіх шпіёнаў і шкіднікаў. Ахоплены
патухом замілавання, беларускі на-
род з гордасцю будзе галасаваць за
вялікага Сталіна.

Сёння, 26 чэрвеня, вялікія савецкія
народы, аб'яднаныя шматвяковай сар-
дэчнай дружбаю, пойдучы выбараць
дэпутатаў у Вярхоўны Совет свай
рэспублікі. Яны прадэманструюць сваю
агуртаванасць вакол камуністычнай
партыі, вакол вялікага сігна Маркса —
Энгельса — Леніна — Сталіна, пра-
манструюць дружбу народаў Савецка-
га Саюза, іх адзіную волю і імкненне
да канчатковай лабудовы камуністыч-
нага грамадства, да выкарчавання ўсіх
ворагаў савецкага народа.

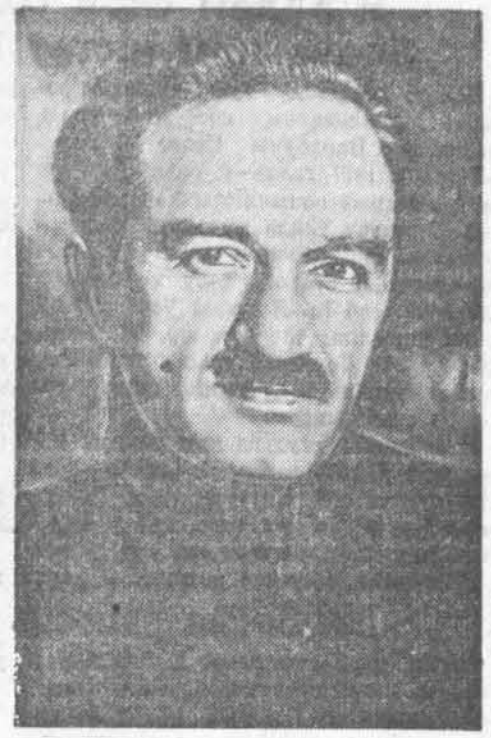
Сярод кандыдатаў блока камуністаў
і беспартыйных будучы балатравацца
і лепшыя прадстаўнікі савецкай навукі
і культуры. Сярод іх такія выдатныя
дэячы рускай культуры, як В. Бар-
сала, М. Кальноў, украінскі паэт Паўло
Тычына. Беларускі народ будзе галаса-
ваць за таварышоў Багатырова і Тура-
кова.

Абранне дэпутатамі Вярхоўнага Со-
вета дэячы культуры і літаратуры
пакажа ўсяму свету, якой павагай аб-
кружана мастацтва і літаратура са-
вецкім народам, большэвіцкай партыяй
і таварышам Сталіным.

Няхай жыве непераможны блок ка-
муністаў і беспартыйных.
Няхай жыве вялікі Сталін!

НЯХАЙ ЖЫВЕ СТАЛІНСКІ БЛОК КОМУНІСТАЎ І БЕСПАРТЫЙНЫХ!

ЗА СТАЛІНА ПАДАМ СВОЙ ГОЛАС

Як высёлка каліроваў ўтвары,
што стаіць у небе горда дугою,
высціла над светам ясна, дарогаю
Бацькаўшчына наша новае пары:
на зоры
вінаграднай абшчарана вагою.
Нібы колеры высёлкі, што цвітунь,
зыхаіць у пасобку і ўсе разам,
Так узнёты нябачаным эстакадам
нашы братнія рэспублікі ідуць—
найграюць
і дамброю, і бандураю, і сазам.
О, краіна, поўна шчасця, малады,
— над табой ж зоркі, месціцы і сонца!
Ты па-новому спрадзяеся валакопца:
У нас багацце—хлеб, і вугаль, і руда,
Зіжні ліха і бяды—
ззяе ўсмешкай яснай кожнае вавочка.
О, радзіма, велічны Саюз краін,
У табей краса таіцца неўміруна!
У ногу ідзе сям'я народаў

росіянін, украінец, армянін,
і шчаслівы яны ў працы, як адзін—
вось таму й сама ты пышна,
поўнакроўна.
Ты ў чырвонашчокай спеласці, сваёй
Канстытуцыяю Сталінскаю ззяеш!
У Совет Вярхоўны ёной ты паслаеш
самых лепшых, слаўных на зямлі
твай
маладой,
і ўдзякаецца, расцеш і вырастаеш.
Сонца яркае ўміхаецца садам.
Хто-ж тым сонцам? То любімы наш
і родны
Сталін, бацька ўсіх народаў!
Я, свабодны,
даўшаму пялю і людзям і пладам,
Мудраму Яму аддам
голос выбарчы, добраахвотны, згодны.
Ясна сонца моўіць мову валадую.
Я напуў імклівым сэрцы мову тую!
Сіл сваіх, жыцця свайго не пакідаю:
як пясняр у долі шчоная я расту —
расціву,
сонца янона я пясняр павініну!
І правы праслаўлю роўнае твае,
што ты нам, радзіма наша, падарыла.
Глянь: усюды Запад густа хмара
ўкрыла,
там над людзям крыўда мёртва ўстае,
а у нас—народ плае,
пясняроў ты і героў нарадзіла.

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Люблю на Крэملі глядзець я ў час вясны,
Пялю праміненні над светам ён
завзёў.
Люблю я Волгі вольнае цячэнне,
Люблю задумлівых сібірскіх рэк
цурчэнне,
Люблю, мой прыгажун, люблю цябе,
Урал.

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Я—рускі чалавек, і руская прырода
Прывяла мяне і я яе любя.
Я—рускі чалавек, я—сын свайго
народа,
Я з горадасцю люблю радзіму, Русь
сваю.

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Яна працуе, на яе абшарах
Руное акіяны жывоў, пшаніцы густы.
Раёны, Русь—ці сталі-б яны мары,
Калі-б совецкае не стала ты?
Ты ўзрошчаеш сыноў—пілотаў,
мораклоў
Ля Крымскіх скал, у тундравым краі,
Я—рускі чалавек, я—сын свайго
народа,
Я з горадасцю люблю радзіму, Русь
сваю.

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Свет на цябе глядзець. Ты—наваіны
завзёла,
Ты стала маяком для чэсных і
жывых
І гэта ўсё таму, што слова «рускі»
стала
Навекі бліжэй слова «сольшэвык».

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Што ты вядзеш дружнаю маладою
Рэспублікай, поўным шчасцем і красой,
Я—рускі чалавек і шчасны вост
таму я,
Што дзесяць ёсць сябрёў у мацеры
маёй,
Як дужы ўсе яны, адважны, блга-
родны!
Радзіма, Русь, твой сын цябе лее,
Таму ты так шчасліва і свабодна,
Што й сёстры ўсе шчаслівыя твае.
Што Грузія цвіце, Арменія багата,
Што харама ў Баку і вяселье ў Кіраву,
Я—рускі чалавек, але заўжым, як
брат

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Сустрэну украінца, узбэка абшым.
Гаворыць так паёт і так яго слазімі
Народ вялікі гутарку вядзе:
Усе рускім нам браты, хто разам з
намі
Пад сцягам Леніна і Сталіна ідзе,
Магілаў курганы насмешны віхураі.
Гляжу на мір далі, а ў горле гора
ком:
Тут рускі лёг, знішчаючы Пятлюшу,
Там украінец паў у бітве з Катчаком,
Паклон, багатыры!
Кірун над намі кружыць,
Няхай гуркота гром. Але спакойны
мы.

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Народжана ў змаганні наша дружба
З табой мой друг казах,
з табой мой брат калмык.
Як я люблю сяні вяршыні Каўказа,
Паўночны шум лясоў і Каспія прыбой,
Народжан я ў Маскве, а сэрцам,
сэрцам звязан
З табой, мой Баку, Тбілісі родны
мой,
Мне дваццаць дзесяць, і імкненнем
жыць прывязан.
Есць у мяне сябры,—я ў свеце не
адзін.

Я—РУСКІ ЧАЛАВЕК

Я—рускі чалавек, я—сын соцыялізма,
Зямлі Советскае грамадзянін.
ВІТАР ГУСЕУ.
Пераклад з рускай мовы А. Я.

ЕЎГЕНІЯ ІВАНАЎНА СУХАДОЛЬСКАЯ

Кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета Беларускай ССР

Калі мы выехалі з Мозыры, які на-
гадае прыморскі гарадок, пераехалі
спакойную Прыпяць, якая была свед-
кай чалавечэга гора і пакут, перад
намі разгарнуліся зялёныя каласныя
нівы, легендарна-казачныя пушчы, дзіў-
ныя лугі.

Шматлікія цары, ахранка і царква
дзіўны народ. Людзі без пары, без ча-
су гінулі.

Совецкае Палессе жыў поўнакроў-
ным жыццём. Усюды вядзе калатлі-
вая рука большэвіка.

Еўгенія Іванаўна ўспамінае, як яна,
будучы жанарганізатарам, ідуць по-
ний лотку са схода на калектывізацыі,
сустраляе з вайкумі. Невябелая спра-
ва! Але і ваўкі не так напалохалі, як
аднойчы чалавек у шэрай коцы. Так-
сама было пасля схода, калі вытала-
ся дахаты. Добра, што падаселі лю-
дзі.

— Ходзіш пешкам у вёсцы да вёсцы.
І тут-жа далада:
— Ніколі не думалася, што буду е-
дзіць на такой машыне.

А дарогі ў Советскай Беларусі — не
налібоўшася. Не прыходзіла чырв-
нае перад братнімі рэспублікамі.

Узгадваю ў м. Даманавічы. Еўгенія
Іванаўна захалявалася. Прадстаіць
сустрача з выбаршчыкамі.

Ідуць калоны, — па-святлому ўбра-
ны, з партрэтамі прададара прапоўных
усёго свету валаікага Сталіна, членаў
Палатбюро.

Пад'язджаем да сельсозета. Калоны
падыходзіць да трыбуны. Чуваль ра-
дасныя песні. Недалёка, выстраіўшыся,
як на парад, стаіць упрыгожаныя
каласныя машыны, на іх валаікасі
прыехалі на сустрачу з сваім канды-
датам.

А народ ішоў і ішоў.
Ішлі дзяўчаты і хлопцы, росныя, эда-
рыны як дубы, абветраныя, сагрэтыя
сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Ішлі пажылыя сяляне і сялянкі, стары-
кі і старушкі, высокая над галавою
неоучы партрэт Маркса, Энгельса,
Леніна, Сталіна, як самае дарагое, як
неперажыты сніг, з якім прайшлі
шматлікія франты, пабудавалі соцыя-
лізм, з якім пойдучы да новых пера-
моў — да камунізма.

Адна старая каласніца ў чарычак
з падкоўкамі, у старомадлай прыгожай
вопратцы, маці сына камандзіра, якая
на сваіх плячах адчула разгук банды

Булак-Балаховіча і Пісудскага, звы-
тачыцца да сваіх палечніц па радзі,
голосна прагаварыла:
— Баць, якая сіла! Больш не таптаць
нашай зямлі, не піць нашай вады ро-
най погачы.

— Ды ўжо-ж! — адказаў, праходзя-
чы міма не, высокі, стройны, як тапо-
ля, русаўдур юнак у белай вышы-
ванай кашулі амаль да кален.—Адста-
ім свае палеткі! Хто асміліцца сту-
піць на нашу зямлю — касцымі ляжа.

Юнак сказаў алошныя словы з нейкай
асаблівай пераканальнасцю, як-бы вы-
казаўшы думы ўсіх сабраўшыхся. На
яго звырнулі ўвагу. Ён, пачырванелы
ад неспрыячкі, што на яго столькі ва-
жкіх людзей, знікнуў у натоўпе. А
праз некаторы час ён, пад скрынку,
кларнет і бубен, кружыў лёгкіх як пух
дзяўчат, выкідаючы розныя каленцы.

Да нас падыйшоў мужчына ваеннай
выпраўкі, які дапамагаў расставіць
калоны. Гэта быў муж Еўгеніі Іванаў-
ны, — Сухадольскі.

А народ ішоў і ішоў. Сабралася
калі пачы трыццаць. Небывалае з'яві-
ла для м. Даманавічы.

Пачаўся мітынг, прысвечаны сустра-
чы з кандыдатам у дэпутаты Вярхоў-
нага Совета БССР Еўгеніяй Іванаўнай
Сухадольскай. Людзі гаварылі каратка
і дэлавіта аб сваіх перамогах, аб не-
абходнасці ўмацавання абароны радзі-
мы, аб Сталіну, бацьку і настаўніку,
другу беларускага народа.

Гэта было сапраўды народнае свята.
З усіх бакоў неслася:
— Слава наймудраму і мудрых,
геніяльнаму Сталіну!

Еўгенія Іванаўна атрымала слова.
Цішыня. Усе ўважліва слухаюць. Нача-
ла яна з аўтабіяграфіі.

Нарадзілася Еўгенія Іванаўна Суха-
дольская ў 1893 годзе ў г. Оршы ў
сям'і служачага. Бацька быў пашталь-
нам, а маці каталіцкай гаспадыняй. Потым
бацька працаваў справаводам і касірам
у розных савецкіх установах.

— Нас было дзесяцера, трое малымі
памерлі. Цяжка жылося ў маленстве;
уласна кажучы, я і не мела яго, — з
хвалівым гаворыць Еўгенія Іванаўна.
— Бывала, трэба купіць спытак,
ён каштаваў усяго толькі дзве кашей-
кі, а дзе і ўзяць? Маці даўга вымр-
кавала іх, бячучыся, каб не пакінуць
дзяцей без хлеба. А шпер дзятвара
вучыцца і гора не велае.

Скончыўшы царкоўна-прыходскае ву-
чальніца, Еўгенія Іванаўна паступае
у оршанскую жаночую гімназію. Але
нядоўга прышлося вучыцца ў гімна-
зіі, бо не было чым плаціць і трэба
было дапамагаць сям'і. Давалася з 6
класа пакінуць гімназію.

Бацька Еўгеніі Іванаўны сказаў:
— Досыць табе вучыцца, мне трэба
меншых вучыцца, а ты можаш ісці ўжо
на свой хлеб і яшчэ мне дапамагаць.
Нічога не зробіш, давалася кінуць
гімназію. Бацька хацеў, каб Еўгенія
Іванаўна пайшла працаваць на пошту,
але яна не згадзілася.

У 1911 годзе ў г. Магілёве Еўгенія
Іванаўна прымае экзамен экстернам
на званне настаўніцы. Экзамен вытрыма-
ла. З 1912 па 1926 год Еўгенія Іванаў-
на працуе ў пачатковай школе на-
стаўніцай. Колькі ёю выхавана мала-
дых патрыётаў савецкай радзімы!

Пераломным годам у жыцці Еўгеніі
Іванаўны з'яўляецца 1923 год, калі яна
Юр'яўскім валаком КП(б)Б была пры-
нята ў кандыдаты партыі. У сакавіку
1926 года Оршанскім райком КП(б)Б пе-
раводзіць яе ў члены партыі.

З 1926 па 1934 год Еўгенія Іванаў-
на працуе загадчыкам жонддэла РК
КП(б)Б, інспектарам народнай асветы
Оршанскага раёна. З 1934 па 1938 год—
у апарце РК КП(б)Б. У 1938 годзе
Еўгенія Іванаўна вылучана на работу
сакратаром арганітэта ЦВК БССР па
Палескай вобласці.

Калачыць сваю прамову, Еўгенія Іва-
наўна заклікае працаваць так, як ву-
чыць вількі Сталін.

— Я пастараюся апраўдаць ваша да-
вер'е,—кажа яна,—не пакідаю сваіх
сіл, а калі трэба і жыцця за справу
Леніна—Сталіна, за камунізм!

Як толькі Еўгенія Іванаўна скончыла
гаварыць, на трыбуну ўвайшла група
старых жанчын, якія падхапілі яе на
рукі і доўга гушчалі.

Па натоўпу пракацілася доўгая, не-
звычайная:
— Ур-ра-а-а!
— Няхай жыве блок камуністаў і
беспартыйных!
— Слава вялікаму Сталіну!

Каласнікі і каласніцы сельгасарце-
лей «Авангард», Новабеліцкага сель-
созета і «Чырвоная зорка», Дамана-
віцкага сельсозета, якія вылучылі
Еўгенію Іванаўну Сухадольскую кан-
дыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Со-
вета БССР, зрабілі правільны выбар.

Ілья ГУРСНІ.

ВАСІЛЬ СИМОНАВІЧ КЕДРЫК

Кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР ад Чырвона-Слабодскай выбарчай акругі

Кілометраў за шэсць ад Чырвонай
Слабоды, на Случчыне, сярод бязмеж-
ных каласных палетак стаіць вялі-
кая вёска Бучаціна — імпэрыя кал-
гас імя Войкава. Жыты навакол не аж
сінеюць — такія яны ўдалыя. На захад
ад Бучаціны сінеюць лясы. Гэты блі-
зкі лясны далагял ўжо на той бок гра-
ніцы, — там Польшча.

З года ў год калгас цяпеў вялікі
нішчасці. Свіны на ферме былі зара-
жаны чумой. Коні хварэлі на анемію. І
спатрэбілася доўгае і вялікае напру-
жанне, каб вырастаць жывёлу ад пагі-
белі.

Вораг арудаваў умела і скрытна.
Райны ветэрынар Андрэювіч не ко-
пска выконваў заданні сваіх гаспадароў
з-за блізкай граніцы. Аднойчы адтуль
явіліся ў Бучаціна двое людзей. Яны
перайшлі граніцу там, дзе добра ведалі
мясцовасць. Гэта былі бучацінскія ку-
лакі, якія ў часы калектывізацыі пай-
шлі ў Польшчу. Яны мелі заданне ад-
тух-жа самых гаспадароў, якія кіравалі
і Андрэювічам. Заданне гэта было
яснае: спаліць Бучаціна. Каб заблі-
таць сялян, яны надумаліся грабесці
жар чужымі рукамі: яны звалілі двана-
ццацігадовую дзяўчынку і — то грозь-
баю, то абшчанкам на падарункі —
угаварылі яе зрабіць падпал.

У Бучаціне агарала 43 сялібы. Гэта было
ўлетку 1933 года. Праз месяц бучацін-
цы напоўнілі свае гумны ўраджам. І
вось зноў пачаўся пажар. Гэты раз ага-
рала калі пачыліся поўныя гумны.

У такой абстаноўцы трэба было ста-
віць на ногі каласную гаспадарку, а
для таго, каб мець тут поспех, трэба
было знайсці ворагаў і вывесці калгас
з жудаснага стану. І вось старшынёй
калгаса стаў Васіль Сымонавіч Ке-
дрык, тутэйшы калгаснік.

Васіль Кедрый нарадзіўся ў 1901 го-
дзе ў сям'і бедняка, які на сваім дроб-
ным кавалачку поля працаваў прыхват-
камі, а найбольш ліў пот на зямлі пана
Ліпніцкага. З дзесяці год Васіль Ке-
дрык пачаў павіць жывёлу на хутары
Вайцехоўка, у кулака Кнума. За лета
Кнум плаціў Васілю 9 рублёў.

Зімой, спрацаванае за лета, напало-
хане гора, няшчаснае дзіця рвалася
да навукі. У парваным халатку Васіль
хадзіў у трохкласнае вучылішча. І калі
ён пасля гэтага вучылішча захацеў
вучыцца далей, бацька паглядзеў сыну
у вочы і з сумам сказаў, што ніякай
рады на гэта няма, бо і так ледзьве
можна пражыць на свеце. Васіль пай-
шоў у вёску Садавічы вучыцца на паў-
ца.

Калі адбылася Вялікая Кастрычні-
кая рэвалюцыя, Васілю было 10 год. З
таго часу і да 1929 года Васіль Кедрый
працаваў на зямлі, выконваючы час,
калі ён быў у Чырвонай Арміі.

У 1929 годзе ў Бучаціне арганізаваў-
ся калгас і адным з першых яго засна-
вальнікаў быў Васіль Сымонавіч. Ён
працаваў на полі шчыра і адлава, і
вось калгаснікі робяць яго брыгадзірам.
Яго брыгада стала перадавой і ўзорнай.

Аднойчы, калі вярнуўшыся госці з
таго боку граніцы спалілі вёску Буча-
ціна, некаторыя хіцкія і слабавольныя
людзі з калгаса, напалоханыя і дзе-
дзены няшчасцем да адчаю, не хацелі
выходзіць на працу, махнуўшы рукою
нават на тое, што на полі асыпаецца
пераспелая жыта. У гэты цяжкі момант
брыгадзір Васіль Кедрый здолеў арга-
нізаваць сваю брыгаду на ўборку
хлеба з поля. Ураджай выраставаў.

Калгаснікі выбралі Васіля Кедрый
намеснікам свайго старшыні, а пасля і
старшынёй праўлення калгаса. Так у
працы і змаганні вырастае чалавек,
якога грамада любіць і якому дзярава.

Калгас з поспехам выйшаў з шматлі-
кіх няшчасцяў, якія прынеслі яму ды-
версанты. Летась ужо калгаснікі атры-
малі на працяг дзёнь збожжа калі двух
кіло.

У гэтым годзе чакаецца вялікі ўра-
джай і яшчэ большы ўраджай.
Так выйшла вёска Бучаціна на до-
броў дарогу. Так яна ідзе далей на гэ-
тай шчаслівай дарозе.

Блізкасць граніцы накладвае адмы-
словую пачаю на яго працу, як стар-
шыні калгаса. Памятаючы сваё пакут-
нае маленства, успамінаючы беднасць
і гора, у якіх гадаваліся і раслі яго
таварышы, у якіх былі бацькі і дзяды,
бачачы, што з-за блізкага лесу можа ў

кожным момант з'явіцца агідны госць з
атрутай для жывёл і з куліяй для
чалавека, Васіль Сымонавіч не шкадуе
свайго энергіі на тое, каб якое-небудзь
новае чорнае вадарэне не парушыла
спакойнага жыцця радзімы.

Змярканеца. Лес на далёкім дзе заці-
паецца сінім сьмугою. Калгаснікі пасля
працы збіраюцца на кароткі момант на
двор прыўлення калгаса. Сіроў іх Ва-
сіль Сымонавіч Кедрый. Ён наведвае
аб тым, што атрымана новая падзяка
ад пачатковай пагранічнага да добрую
дапамогу пагранічнікам у змаганні з
дыверсантамі.

Вялікая адказнасць ляжыць на стар-
шыні калгаса. Ён гэта адчувае. Ён не
спіць часам начаю. Ён больш за ўсіх
адказвае ў сваім калгасе за спакой, за
ўраджай, за тое давер'е, якім яго аб-
кружылі аднавіскаўцы.

Васіль Кедрый ад узбуджанасці не
можа заснуць. Ён выходзіць на двор.
Пачынаецца світанне. Прасторы поў-
ныя пахам жыта, якое сцяноў стаіць
навакол хат, усе ў красе. Добра ку-
сціца ярына. Будзе ўраджай, — думае
Васіль Кедрый. — І калі будзе наша
пільнасць, то будзе шчасце і спакой.

— Старшыня нас не падывае. Ён
дапаможа нам ісці па правільнай даро-
зе, — сказаў стары калгаснік тав. Гар-
буз на тым сходае, дзе Васіль Сымона-
віч вылучыў кандыдатам у дэпута-
ты Вярхоўнага Совета БССР.

І гэта сапраўды так. Чалавек, які
ўсёй сваёй істотай звязан з народам,
заўсёды будзе верным яго сынам.

Кузьма ЧОРНЫ.

МОЛАТАВУ

Паглядзіце, як мірна гараць
нашы пачынаючыя крэмлѳ-
скія зоры. Іх святло далёка і
ўпаўна сваіца.

В. М. МОЛАТАВУ.
Калісьці народы ў легендах сваіх
Аб зорах нягаснучых марылі,
Шукалі ў гарах самацветаў жывых,
Што ззялі-б зарой над абшарамі.

У грэзных баях,
навалінічых баях
Жыццё здабывалі мы новае.
Як сімвал свабоды,
як радасці сцяг,
Так зоры гараць рубіновыя.

Выходжу я ў летнюю ясную ноч
І свеціць мне зоры любімыя.
Далёка, далёка святло іх відно
Над нашаю мірнай радзімаю.

А будзе патрэбна, —
зноў пойдзем у бой
І шчасце сваё абаронім мы!
Гараць нашы зоры над цэлай зямлёй,
Як сонцы ўстаюць над мільёнамі.

Мы помнім вялікія словы твае
Пра зор нашых сілу і моладасць.
Цябе мы напхнем у Вярхоўны Совет,
Любімы наш сталінец Молатаў!
ЭДЗІ АГНЯЦВЕТ.

ЛЮБІМЕЦ НАРОДА

Ён часта наведвае нашы сёлы,
Прывежыў ямлі гарады,
Ваўсёды жартлівы, заўсёды вясёлы,
Здаецца, зусім малады.

Прыведае, абходзіць палеткі
У дэбную пору, у ціш;
Сарве прыдарожную кветку
Ці знойдзе ў жыцце спарыш;

У гордых дзяўчэчых запітае,
Хопць добры і сам гаспадар,
Што лета аратым выйшае,
Што шло ім прырода у дар;

Як часта дажджы залатыя
Былі ад пачатку вясны?
А, можа, пасевы густыя
Здаюць парой туманы?

Адказваюць дзяўчэчкі тады так:
— Хапае дажджы і расы!

Высокае, роўнае жыта
Згінае свае каласы.
Прышчураным вокам Калінін
Зірне на багаты загон,
Німа той загон не акіне —
Сквозь жыта, пшаніца ды лён;

Па просьбе дзяўчэчых самасёю
Закурыць для спробы на час...
З сільнага радзім ідзе ён,
Ідзе, аглядае калгас.

А ў вёсцы збіраюцца людзі,
Гамонка ў натоўпе чуваць:
— Гасця дарагога мы будзем
Ад шчырага сэрца вітаць!

Так шле Вам, таварыш Калінін,
Народ беларускі прывет,
Вас, вернага сына краіны,
У свой выбары Совет.

МІХАСЬ НАЛАЧЫНСКІ.

ПЕСНЯ ПРА ЕЖОВА

Удар, гарманіст, па ладах,
Падхопім мы песню дружна —
Пра славу народа свайго,
Геройства, адвагу і мужнасць.

І лепшую песню сплём
Пра нашу вялікае свята.
Пра Сталінскі мудры закон,
Пра першых сваіх кандыдатаў.

Удар, гарманіст, па ладах,
Каб ногі ў нас самі скакалі,
Каб пельнуўся нам дупой
Наш родны, любімы наш Сталін.

Удар, гарманіст, па ладах,
Каб ногі ў нас самі скакалі,
Каб пельнуўся нам дупой
Наш родны, любімы наш Сталін.

Удар, гарманіст, па ладах,
Каб ногі ў нас самі скакалі,
Каб пельнуўся нам дупой
Наш родны, любімы наш Сталін.

ШЧАСЦЕ І РАДАСЦЬ ГАЛАСАВАЦЬ ЗА ТАВАРЫША СТАЛІНА

Сёння — дзень выбараў у Вярхоўны Совет Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Кожны, хто любіць свой народ, хто хоча служыць яму, хто ведае яго гісторыю, не можа не чакаць гэтага дня з радасным хваляваннем. Сёння адбудуцца выбары ў парламент Беларускай Рэспублікі, будзе выбраны вышэйшы дзяржаўны орган дзяржавы Беларускага народа.

Сталінская партыя большавікоў прыняла беларускі народ да яго дзяржаўнасці, да дзяржаўнасці сацыялістычнай. Гэта значыць, што ў Беларускай Рэспубліцы — у БССР — народ сам сабе гаспадар, сам творыць сваё жыццё, гаспадар сваёй краіны, сваіх невычэрпных багачынь. Наводзім экспалататар на стайце над каркам працоўнага чалавека і само слова «прастаўдзілі» — стала адбыткам мінуўшчыны. Культара Беларускага народа атрымала дзяржаўны размах. Такую дзяржаву кожны верны сын свайго народа будзе абараняць ад ворагаў да апошніх сваіх сіл.

Адчуванне радасці ў гістарычны перадвыбарчы дзень і ў дзень выбараў мае свае карані ва ўсёй гісторыі Беларускага народа. І міжвольна ў сэрцы вырастае пачуццё вялікай удзячнасці таму, хто сваім геніяльным розумам, сваёй нястомнай дзейнасцю даў нашаму народу шчасце мець сваю

дзяржаву, у якой устаноўлена жыццё, партае чалавека. Вырастае вялікае заміланне да бацькі і правядзін, да найвялікшага героя агульначалавечай гісторыі, да таго, хто разам з Леніным тварыў вялікую братнюю сям'ю народаў — Саюз Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Сталін! Чыё сэрца не поўніцца самымі лепшымі пачуццямі да гэтага імя? І чыё сэрца не поўніцца гневамі і нянавісцю ў часе думак аб той чорнай атраве ворагаў, чалавечых падонкаў, выгананне з якіх так бязлітасна выдзё сталінская партыя.

Гэта яны хацелі адабраць ад Беларускага народа яго дзяржаўнасць і перадаць народ у распараджэнне тых, чый бот і пяцёр стайце на шыі народа ў Заходняй Беларусі.

Галасаваць за Сталіна, галасаваць за слаўнага яго саратнікаў — Молатава, Варашылава — радасць, вытокі якой у шчасці народа.

Галасаваць за верных, лепшых сыноў свайго народа — радасць, вытокі якой у імкненні бацькі сваю краіну шчасліва.

Адчуваючы веліч гістарычнага моманту, я з радасным хваляваннем падыйду да выбарчай урны.

КУЗЬМА ЧОРНЫ.

НАШ КАНДЫДАТ—ВЯЛІКІ СТАЛІН

Маскоўскі тэатр Рэвалюцыі гаспадаруе зараз у братаў Беларускай Рэспубліцы, паказвае ў гэты дзень свае работы працоўным Менска. Да гэтага мы абслугоўвалі сваімі спектаклямі працоўных Гомеля і Бабруйска.

У дні падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет БССР работнікі тэатра Рэвалюцыі арганізавалі мастацкія выступленні на выбарчых участках. Апратча таго, артысты тэатра перад спектаклямі чытаюць літаратуру аб выбарах. Багата, з вялікай ахвотай і радасцю выступаю асабіста ў гэтых канцэртах.

Вялікая ўвага партыі і ўрада да мастацтва і, у прыватнасці, да тэатра прывяла савецкае мастацтва да росквіту. Савецкія актёры рады служыць сваёму шчасліваму народу.

ЗА ЛЕПШЫХ ЛЮДЗЕЙ НАШАЙ КРАІНЫ

Радасная сустрэча, якую наладзілі працоўныя Менска прадстаўнікам украінскай тэатральнай культуры, з'яўляецца яркім рэзультатам сталінскай Канстытуцыі, той Канстытуцыі, роўнай якой няма на ўсім свеце. Сталінская Канстытуцыя патхнае мяне ў гэты радасны перадвыбарчы дзень на яшчэ большую творчую работу, на яшчэ большае ўмяшчэнне вялікай і непаўторнай дружбы народаў Савецкага Саюза, дружба, якая наладзілася з правільнай ланіска-сталінскай нацыянальнай палітыкі і дала магчымасць усім народам Савецкага Саюза развіць сваю культуру, умацаваць эканамічна

і рабюць з былой турмы народаў радасно і шчасліва краіну. Я вельмі шчаслівы, што жыў у гэтай краіне, кіруюмай геніем працоўных усяго свету — нашым любімым правядаром таварышам Сталіным.

Я шчаслівы, што мае мары аб сапраўдным роўнапраўі людзей збыліся. Радасна і вясела, з вялікім энтузіязмам іду я разам з усім нашым калектывам галасаваць за лепшых людзей нашай краіны, вылучаных блокам камуністаў і беспартыйных, — людзей, якія валі, валіць і будуць весці працоўных да новых перамог.

Заслужаны артыст УССР І. Ф. МАЯК.

Буду работаць і жыць на славу дарагой радзімы

Сёння я пайду выбіраць Вярхоўны Совет нашай арганізаванай рэспублікі. З вялікім хваляваннем, радасцю і горды чаканні гэтага знамянальнага дня — свята Беларускага народа, свята Сталінскай Канстытуцыі, калі я — выбарчы — выканаю свой доўг, ажыццяўлю сваё права, свой абавязак грамадзяніна вялікай краіны. Упэўнена, пераможуча алушу я ў урну бюлетэн з імем кандыдата блока камуністаў і беспартыйных, ведаючы

чы, што мой голас злізаецца з галасамі тысяч людзей, аб'яднаных адным імкненнем, пачуццямі, думкамі, у якіх — дарабыт нашай краіны, яе далейшы росквіт, яе магчымасці і моц.

Апускаючы ў урну свой бюлетэн, я шчаслівы тым, што майб краіне, партыі народу я аддаю чэсціцу сябе, сваіх думак і пачуццяў, і свае запэўніванні — працаваць і жыць на славу дарагой радзімы.

Нампаітар Н. Н. ШЧЭГЛОУ.

НАШ УДЗЕЛ У ВЫБАРАХ

Трапкіска-бухарынскія бандыты прынеслі вельмі шмат шкоды тэатральнай культуры БССР. І, вядома, яны не маглі пакінуць без свайго ўплыву такога адказнага ўчастка як калгасныя тэатры, якія з'яўляюцца палітычнымі агітацыйнымі і выхавальнымі калгаснымі мас.

У Мазырскім акруговым рабоча-калгасным тэатры, над якім «шэфствавалі» ворагі народа, быў ускрыты цэлы рад агіднасцей і растрат. Кіраўніцтва тэатрам было знята, быў знят, як анты-мастацкі, і рэпертуар.

Работу новаму кіраўніцтву трэба было пачынаць спачатку. Намаганні ворагаў тэатр быў дыскредытаваць, калгаснікі з недавер'ем адносіліся да яго. Неабходна было рассяці думку, што калгасныя тэатры — дрэнныя тэатры, што было магчыма зрабіць толькі паказам добрых калгасных спектакляў.

Творчы калектыв нашата тэатра з вялікім узымкам узяўся за падрыхтоўку да XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. Мы спыніліся на п'есе Беларускага пісьменніка К. Крапівы «Партызаны».

Для далейшай работы мы выпрацавалі тэматычна-рэпертуарны план. На 1938 год былі ўключаны наступныя п'есы: «Агні маяка» Карасёва — на тэму дыверсій і шпіянажу; «Мая маці» Наўроўска — на тэму патрыятызма савецкіх людзей; савецкая камендыя «Простая дзяўчына» Шкваркіна; з класікі: «Не было ні граша, да раптам алтын» Остроўскага і дзве п'есы аб грамадзянскай вайне — «Любоў Яравая» Трэньба і «Расплата за маладосць» К. Чорнага. Акрамя «Партызанаў», пастаўленыя да XX-годдзя Кастрычніка, пастаўлены

таксама «Агні маяка», «Мая маці», «Простая дзяўчына».

Гэтыя п'есы, паказаныя рабочым, калгаснікам і чырвонаармейцам, прыцягвалі ўвагу працоўных да маладога тэатра. І не выпадкова, што на першым жа пасяджэнні аргбюро ЦК КП(б)Б і аргкамітэта ЦВК БССР па Палескай вобласці было пастаўлена пытанне аб нашым тэатры і вынесена рашэнне аб рэарганізацыі яго ў Палескі абласны драматычны тэатр.

Нядаўна тэатр вярнуўся з паездкі па раёнах, да якой ён рыхтаваўся з вялікім хваляваннем, бо гэта была наша першая паездка па вобласці. Тэатр паказаў чатыры п'есы: «Партызаны», «Мая маці», «Простая дзяўчына» і «Агні маяка». Трэба прызнаць, што такога прыёму, які нам аказалі працоўныя Палескі, мы не чакалі. Спектаклі прайшлі з вялікім поспехам.

За апошні час мы правялі шырокую работу па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Мы стварылі спецыяльны канірт, які складаўся з двух аддзяленняў: першае — літмантаж з п'есамі і танцамі, другое — п'еса ў адным акце «На варпе» І. Гурскага. Канірт карыстаецца ў калгаснікаў вялікім поспехам.

Хочацца сказаць некалькі слоў аб сцэнічных плыюўках, на якіх нам даводзілася і даводзіцца іграць. Плыюўкі гэтыя ў большасці сваёй малыя і няўручныя. Управленне па справах мастацтваў пры СНК БССР такімі «дробязямі» не займаецца, Дом народнай творчасці — тым больш.

В. ПАЦЕХІН.

Мастацкі кіраўнік Палескага абласнога драматычнага тэатра.

Я аддам свой голас кандыдату блока камуністаў і беспартыйных

Цяжка перадаць тую вялікую радасць і хваляванне, якое я адчуваю, выбіраючы Вярхоўны Совет. Я нарадзіўся ў 1917 годзе — у годзе Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Савецкая ўлада выхавала мяне і паказала мне дарогі — вельмі цікавыя і карысныя. Я стараюся часу не бачыць, але ведаю аб ім. Я добра ўсведамляю, у які шчаслівы час я жыў, калі кожны чалавек Савецкай краіны можа свабодна мысліць і адчуваць, можа вучыцца і тварыць.

Я скончыла студыю пры тэатры Рэвалюцыі ў 1937 годзе. На сцяне працу першы год. Хочацца шмат працаваць і вучыцца для таго, каб у будучым быць моцным творчым работнікам. Я не адна маладая актрыса ў тэат-

ры. У нас шмат маладых, творча здольных рэбят, у якіх ёсць вялікія перспектывы для творчага росту. Гэтыя ўмовы створаны партыяй, створаны вялікім правядаром таварышам Сталіным.

Мы — замая шчаслівае моладзь у свеце. Мы выхаваны ў краіне сацыялізма, у краіне, дзе прыгожыя будучыні належыць нам. І мы добра ведаем, каго мы ўсім гэтым абавязаны. Гэта — заслугі вялікай партыі Леніна — Сталіна, гэта — заслугі вялікага правядара народаў Іосіфа Вісарыявіча.

Вось чаму я свой голас за вялікай радасцю аддам кандыдату блока камуністаў і беспартыйных.

А. ШЭКЕР — артыстка Одэскага тэатра Рэвалюцыі.

Глыбокая радасць савецкага актёра

Цяжка перадаць пачуццё, глыбокую радасць савецкага актёра, якому вялікая Сталінская Канстытуцыя дала гарнае права выбіраць і быць выбарным у дэпутаты Вярхоўнага Савета саюзных і аўтаномных рэспублік. Калі-талістэчны свет не ведаў і не ведае такой сапраўднай дэмакратыі, дзе работнікі мастацтва нароўні з усім народам абіраюць лепшых сваіх людзей у вышэйшыя органы ўлады.

Я прадстаўнік паслякастрычніцкага актёрскага пакалення, якое вырастае і выхавана ва ўмовах савецкага тэатра. У годзі грамадзянскай вайны 17-гадовым юнаком, будучы стралянікам на станцыі Харкаў-таварная, я прышоў у Харкаўскую драматычную студыю, якую скончыў у 1922 годзе. 16 год і працую актёрам на прафесійнай сцэне. Я прышоў у тэатр у тыя годзі, калі украінскі народ пачаў у мірных

умовах ствараць і будаваць сваю новую культуру, новае мастацтва.

Украінскі народ, некалі прыгнечаны і прыціснуты чорным ботам расійскага царызма, шпер, к дню выбараў у Вярхоўны Совет УССР і БССР, дасягнуў высокага развіцця свайго мастацтва, нацыянальнага па форме і сацыялістычнага па зместу.

Адзін з вядучых тэатраў Украіны — Одэскі тэатр Рэвалюцыі зараз у братаў БССР. Ніколі не забуду той радаснай сустрэчы, якую аказаў беларускі народ калектыву нашага тэатра.

Сёння — у дзень выбараў у Вярхоўны Совет БССР мы аддадзем усе свае галасы за тых, хто павядае гораіны беларускі народ да вялікай будучыні — да камунізма.

М. П. ХОРАШ — артыст Одэскага тэатра Рэвалюцыі.

ЛЕПШЫЙ ДЗЕНЬ МАЙГО ЖЫЦЦЯ

Я невядома рад, што калектыву нашага тэатра Рэвалюцыі даводзіцца галасаваць разам з беларускім народам за першага, усенароднага кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР Іосіфа Вісарыявіча Сталіна — тварца лепшага ў свеце Канстытуцыі.

Упершыню ў гісторыі нашай планеты існуе краіна, дзе няма эксплуатацый і эксплуатаемых, дзе сам народ пад кіраўніцтвам свайго авангарда — камуністычнай партыі і вялікага правядара таварыша Сталіна будзе сваё шчаслівае жыццё, сваю культуру і мастацтва.

Асабіва я рад за нашу моладзь, перад якой адкрыты ўсе дзверы светлага жыцця. Са здавальненнем я скінуў-бы з сабе гадоў 20, каб прынесці майб любімай сацыялістычнай радзіме яшчэ больш карысці.

Дзень выбараў у Вярхоўны Совет БССР будзе адным з лепшых дзён майго жыцця і ніколі не агладзіцца ў памяці.

І. Л. НАЗАРАУ.
Памочнік машыніста сцэны Маскоўскага тэатра Рэвалюцыі.

Я адчуваю незвычайны прыліў творчых і жыццёвых сіл

Сёння я буду галасаваць за вялікага правядара працоўных усяго свету таварыша Сталіна. З радасным хваляваннем я думаю аб гэтым дні. Наша паездка па Савецкай Беларусі незвычайна ўзняла нашу творчую энергію. Гледзчы Гомеля, Менска і іншых і радасна прымаюць нас і, не гледзячы на тое, што часта даводзіцца іграць па два спектаклі ў дзень, мы з неадольным творчым узымкам іграем наш спектакль «Правда» і адчуваем, з якім хваляваннем глядач сочыць за

падземі пачату рэвалюцыі, якія разгортваюцца на сцэне.

Сёння я іду галасаваць за таварыша Сталіна. Я адчуваю ў сябе незвычайны прыліў творчых і жыццёвых сіл. Хочацца багата працаваць для росквіту культуры нашай вялікай радзімы, хочацца аддаць усе свае сілы, думкі і пачуцці за наш народ, за вялікага таварыша Сталіна — правядара пролетарыята ўсяго свету.

Артыстка Маскоўскага тэатра Рэвалюцыі З. А. СТАНГО.

Чым я адзначу гістарычную дату

Сёння я прыду галасаваць за кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР па Дзяржынскай выбарчай акрузе — Вячаслава Міхайлавіча Молатава. Свае пачуцці і радасць цяжка выказаць словамі, іх выкажу ў сваёй рабоце.

Недаўна я закончыў праект групы «Ленін і Сталін».

Гэта работа прызначаецца да выста-

кі «XX год вызвалення Беларусі ад белалікаў». Хачу ў гэтай рабоце паказаць вялікую мудрую прастату Леніна і Сталіна, паказаць дружбу двух вялікіх правядароў.

Да дня выбараў я таксама закончу бюст Леніна, які паступіў ужо ў фармоўку. Вось чым я адзначу гістарычную дату — 26 чэрвеня 1938 года.

Скульптар З. І. АЗГУР.

Мікола ХВЕДАРОВІЧ

ЛЮБІМЫЯ ПІСЬМЕННІКІ САВЕЦКАГА НАРОДА

Шчаслівы і радасны хвілін перажывае савецкі народ у дні выбараў у Вярхоўны Совет Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Вялікі гонар для савецкай літаратуры, што яе лепшыя прадстаўнікі вылучаны кандыдатамі ў Вярхоўны Совет саюзных і аўтаномных рэспублік. Няма на свеце большага шчасця для пісьменніка, які быў моцна звязаным са сваім народам, адчуваў яго жыццёвыя ўплыў, які ўзнісць мастака да неадсяжных вышэйшых пазей.

Найбольш папулярным прадстаўніком нашай савецкай — баявой, большавіцкай — літаратуры з'яўляецца ардэнаоносец Міхал Ефімавіч Кальцоў. Хто не ведае Міхала Кальцова ў нашым вялікім Савецкім Саюзе? Нема таго кутка, куды-б не прайшла большавіцкая «Правда» і разам з ёю імя Міхала Кальцова. Імя Міхала Кальцова, анішчальна сіла яго пара сталі страшнымі для людзей выхатых нашым народам, для злейных зраднікаў нашай радзімы — трапкіска-бухарынскіх шпіёнаў. Гнеўныя фельетоны Кальцова, якія друкаваліся ў часе працы над гэтай баявой, застануцца жыццём як дакументы, напоўненыя нянавісцю народа да зраднікаў радзімы. Кальцоў пісаў:

«Калі ўстаюць пражэсты, якіх на судовай мове карэкта называюць падслонікам, калі яны ўстаюць і пачынаюць, то з прыбытым выглядом каючыся грэбнічкай, то з шпінчэй разважанае вопытных выгуднікаў, напавізіна расказваць аб сваіх жудасных дзеяннях, — хочацца падскочыць, загрызчы, стукнуць кулаком па сталу, схвапіць за горла гэтых брудных, перапачаных крыёў мароўцаў, схвапіць і самому расправіцца з імі».

Баяны імя Міхала Кальцова таксама людзі бяздурныя, «дурныя капецныя людзі», чыпоўнікі і мяшчане, якія ва ўсім бачаць свае ўласныя інтарэсы, не бачаць далей свайго ўласнага носу. Кожны грамадзянін, якому даводзіцца мець справу з гэтымі бяздурнымі «людзьмі», — у злосці і гневе да іх заўвагае: «пачкайце, аб усім напішу ў «Правду» таварышу Кальцоў».

З'яўляючыся рэдактарам шматлікіх журналістаў — «За рубіжам», «Огонек», «Крокодил», Міхал Ефімавіч Кальцоў знаходзіць час, каб не прапусціць ні адной значнай падзеі ў нашай краіне, каб адлукіцца сваім новым яркім талентам творам.

Асабіва яркім, высока-мастакім творам з'яўляецца яго «Спаскія дэвізкі». Міхал Кальцоў праз гэты твор перадаў шматлікім чытачам вялікую праўду аб амаганні гераічнага іспанскага народа за сваю незалежнасць, супроне азяравалі гітлераўска-мусалініскай банды фашыстаў. Яркім сонечным пшлом вее ад радкоў яго дэвізкі, дзе ён піша аб перамогах і перепектывах свабоднай і незалежнай Іспаніі. Нельга чытаць без хвалявання тых мясцінаў кнігі, дзе Кальцоў апісвае жудаснае становішча іспанскага народа, абкружанага з усіх бакоў фашысцкімі пагрозамі. Згучаюць трупы жанчын і дзяцей кіруючы да помсты. Чорны дым ахутае баявыя іспанскія гарады, фашысты пертаварваюць іх у руіны, страляюць пекла вайны праглынае жыццёвыя сады і народныя саборы.

Але вялікая вера большавікаў у перамогу народнага фронту не пагідае ні на хвілінку Міхала Кальцова. Ён у гэтым упэўнены таму, што сваімі вачыма бачыў гераізм рэспублікан-

скай арміі, вялікі энтузіязм усяго свабодалюбівага іспанскага народа. Міхал Ефімавіч пабываў на самых адказных участках вайны ў Іспаніі для таго, каб праз свае выдатныя творы перадаць усяму свету крыхатальную большавіцкую праўду аб амаганні іспанскага народа.

За гэтыя якасці большавіка-пісьменніка, за яго прынытывасць і непрымірнасць да ворагаў краіны, за яго сапраўдны патрыятызм Міхал Кальцоў стаў любімым народам, і вялікі рускі народ вылучыў яго кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета РСФСР.

«Дзе вясела жывецца, там вясела п'ецца» — ёсць такія словы ў адной папулярнай песні, напісанай пазам-ардэнаоносам Лебедзева-Кумачом. І сапраўды, у нашай шчаслівай краіне п'ецца ўсе-і маладыя, і старыя. Песня стала частай гэсчэй у хале калгасніка, сярод нашай шчаслівай дзетвары, за радаснай працай на заводзе. Нашы чырвонаармейскі гучней за ўсіх умеюць спяваць савецкія песні на паходках. Кожны наш сход пачынаецца песняй і канчаецца песняй, Вялікая і патэсная справа пісць песні для нашага народа.

Самыя папулярныя песні, якія спявае савецкі народ, — гэта песні пазта Лебедзева-Кумача. Хто ў Савецкім Саюзе не спявае «Широка страна моя родная». Ад мадога да старога ўсе спяваюць:

Но сурова брови мы насупим,
Если враг захочет нас сломать,
Как невесту родную мы любим,
Бережем как драгоценную мать.
Гэтыя словы з'яўляюцца выражэннем высокіх народных пачуццяў. Дзясаткі песень Лебедзева-Кумача спяваюць нашым народам і зрабілі іх аўтара папулярнейшым у масах.

Высокая ўзнагарода — ордэнам адзначыў савецкі ўрад В. Лебедзева-Кумача, а ўдзячны савецкі народ на сваіх перадвыбарчых сходах вылучыў яго кандыдатура ў Вярхоўны Совет РСФСР.

Высока цэніць наш народ свае таленты, якія выяўлены ў шырокіх масах. Творы мулара Гамера XX стагоддзя — Сулеймана Стальскага чытае ўвесь савецкі народ. У гэтых творах апяля вялікі гений Леніна — Сталіна. Вялікі ласціскі пазт Сулейман Стальскі, прадчуваючы свае апошнія дні, рыктаў сабе надзейную амену, якую ён убачыў у сваім сыне Мусаіб Стальскім. У апошнія часы, перад смерцю, памяць пачала падводзіць пазта. Цяжка было падбаць патрэбныя словы, зававаліся радкі, і стары Сулейман клікаў свайго сына Мусаіба і казаў: «Даламагай, Мусаіб...». Так, разам з сынам пазт Сулейман Стальскі складаў сваю апошнюю песню аб выбарах.

Вялікі ашуг, слаўны кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР памёр, і дасціпны сын яго Мусаіб склаў першы свой самастойны твор, прысвечаны смерці бацькі. Пасля гэтага Мусаіб Стальскі выходзіў на самастойныя пазтчыны шлях. Песні яго становіліся папулярнымі сярод лезгінскага народа, і чытаюць і спяваюць горыцы ў аўлах.

Дасціпны сын вялікага пазта, камсомолец Мусаіб Стальскі да канца аддаў сваёму народу, свайго сацыялістычнаму радзіме, партыі і Сталіну. Аб ім, аб любімым Сталіне, ён складае самыя задушныя песні:

Сын Сулеймана полон мечтой
Тебя обаял, жить лишь тобой,
Пять сотен лет живи, родной,
Друзья! Да здравствует наш Сталин!
Лезгинский народ, высокая планета
Талант Мусаиба Стальского, вылучыў яго кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета РСФСР.

Высокая чэсць аказана украінскім народам пазту Паўло Грыгоравічу Тычыне. Выбаршчыкі Каніўскай выбарчай акругі вылучылі яго кандыдатура ў дэпутаты Вярхоўнага Савета УССР. Імя Паўло Грыгоравіча Тычыны, папулярнага пазта нашага Савецкага Саюза, шырока вядома за межамі Украіны. Яго творы перакладзены на рускую, і азербайджанскую мовы. Абраінік ар-

беларускую, грузінскую і іншыя мовы. Выдатнейшы лірык нашага часу, Паўло Грыгоравіч глыбока народны пазт. Пераймаючы лепшыя народныя традыцыі вялікага украінскага класіка Тараса Шэўчэнкі, ён стварае песні надзвычайнай страстнасці і лірычнай чыстай, апяляючы ў іх гений вялікага Сталіна і шчаслівае жыццё украінскага народа. «Партыя выдзё» — так заветца адзін з яго выдатных эбюрнаў. Яшчэ раз пацвярджаючы гэта, пазт сказаў у сваёй прамове перад выбаршчыкамі:

«Я ганарусь сваёй бацькаўшчынай, — кажа ён, — і я яе ў песнях апісваю, бо яна мне як родная маці. Дзякуючы савецкай уладзе, дзякуючы камуністычнай партыі і тварцу Сталінскай Канстытуцыі вялікаму Сталіну я стаў спельным пісьменнікам. І я ні на хвілінку не забываю таго, што магло быць са мной, калі-б Вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя не алкрыла мне дзверы да вольнага ўзросту».

Паўло Грыгоравіч Тычына, пачаўшы сваю літаратурную дзейнасць да рэвалюцыі, толькі пры савецкай уладзе вырастае ў сапраўднага пазта свайго народа. Яго новы выдатны твор «Сабля Катоўскага» — яскравая сведка яго далейшага пазтчынага росквіту, яго магчымасці пазтчынага таленту. Высокі патрыятызм да сваёй радзімы, энтузіязм нянавісць да зраднікаў украінскага народа, нацыяналістычнай погані — вось што вызначае новыя якасці яго творчасці. Пазтчынае майстэрства і вялікая страсть становяць яго ў першыя рады нашай савецкай пазэй.

Сярод абраннікаў армянскага народа ў дэпутаты Вярхоўнага Савета свайго рэспублікі мы сустракаем імя армянскага пісьменніка М. М. Арунажяна.